

HEMMELIG RIKSANLIGGENDE

30 eksemplarer
16. eksemplar

Møtereferat.

I.

Følgende personer deltok den 20.1.1942 ved konferansen i Berlin, Am Grossen Wannsee nr. 56/58, angående sluttløsningen på jødespørsmålet:

Distriktsøffiser dr. Meyer og riksdepartementsleder dr. Leibbrandt	Riksdepartementet for de okkuperte østområder
Statssekretær dr. Stuckart	Innenriksdepartementet
Statssekretær Neumann	Kommisjonær for fireårs- planen
Statssekretær dr. Freisler	Riksjustisdepartementet
Statssekretær dr. Bühler	Generalguvernørens departement
Understatssekretær Luther	Utenriksdepartementet
SS-overfører Klopfer	Partikontoret
Departementsdirektør Kritzinger	Rikskontoret

SS-gruppefører Hofmann	Rase- og bosettings- hovedkontoret
SS-gruppefører Müller SS-"Obersturmbannführer" Eichmann	Hovedkontoret for rikets sikkerhet
SS-overfører dr. Schöngarth Kommandant for sikkerhetspolitiet og SD [sikkerhetstjenesten] hos generalguvernøren	Sikkerhetspolitiet og SD
SS-Sturmbannführer dr. Lange Kommandant for sikkerhetspolitiet og SD for Distriktet Lettland - som representant for Kommandanten for sikkerhetspolitiet og SD for rikskommissariatet Østland.	Sikkerhetspolitiet og SD

- II.** Sjefen for sikkerhetspolitiet og SD, SS-overgruppefører H e y d r i c h , meddelte innledningsvis sitt mandat fra riksmarskalken som kommisjonær for forberedelsen av en sluttløsning på det europeiske jødespørsmålet, og gjorde oppmerksom på at hensikten med møtet var å klargjøre de grunnleggende spørsmålene. Mht. en parallellisering av linjeføringen krever riksmarskalkens ønske om å få oversendt et utkast vedrørende de organisatoriske, saklige og materielle anliggender for sluttløsningen på det europeiske jødespørsmålet en felles, forutgående behandling av samtlige sentralinstanser som er direkte involvert i disse spørsmål.

Ansvar for sluttløsningen av jødespørsmålet ligger, uansett geografiske grenser, sentralt hos SS-riksføreren og sjefen for Deutsche Partei [Det tyske parti] (sjef for sikkerhetspolitiet og SD).

Sjefen for sikkerhetspolitiet og SD tok deretter et kort tilbakeblikk på kampen hittil mot denne fiende. Hovedpunktene er:

- a/ tilbaketrengningen av jødene fra de enkelte boområder til det tyske folk,
- b/ tilbaketrengningen av jødene fra leveområdet til det tyske folk.

Som den foreløpig eneste mulige løsning på disse bestrebelsene ble utvandringen av jødene fra riket iverksatt systematisk og med forsterket kraft

Etter ordre fra riksmarskalken ble det i januar 1939 opprettet en rikssentral for jødisk utvandring, som sjefen for sikkerhetspolitiet og SD fikk ansvaret for. Den hadde et spesielt ansvar for:

- a/ bestemme alle tiltak til forberedelsen av en forsterket utvandring av jødene
- b/ styre utvandringsstrømmen
- c/ i enkeltilfeller påskynde gjennomføringen av utvandringen.

Hovedmålet var å renske det tyske leveområdet for jøder, på en legal måte.

Samtlige involverte var klar over ulempene som en slik forsering av utvandringen ville medføre. I mangel av en løsningsmulighet måtte disse imidlertid tas med på kjøpet.

Utvandringsarbeidene var deretter ikke bare et problem for Tyskland, men også et problem som myndighetene i mål- eller innvandringslandene måtte håndtere. De finansielle vanskeligheter, som presentasjons- og etableringsstønader hos de forskjellige utenlandske regjeringer, manglende anløpsplasser for skip, fortløpende økende innvandringsrestriksjoner eller -sperrer, gjorde utvandringsarbeidet særdeles vanskelig. Etter maktovertakelsen, og frem til 31.10.1941, utvandret i alt ca. 537.000 jøder - til tross for disse vanskelighetene. Herav

fra 30.1.1933 fra Altreich	ca. 360.000
fra 15.3.1938 fra Ostmark	ca. 147.000
fra 15.3.1939 fra protektoraten Böhmen og Mähren	ca. 30.000

Utvandringen ble finansiert av jødene selv, eller deres jødisk-politiske organisasjoner. For å forhindre at den jødiske arbeiderklassen ble igjen, ble det innført et grunnprinsipp om at velstående jøder skulle finansiere de uformuende jøders utvandring; her ble det – alt etter formuen – bestemt et gebyr eller en utvandringsavgift, som skulle dekke de finansielle kostnadene til utvandringen av de uformuende jødene.

I tillegg til behovet for Reichsmark ble det nødvendig med valuta for presentasjons- og etableringsstønader. For å beskytte den tyske valutaen ble de utenlandske jødiske finansinstitusjoner oppfordret av de innenlandske jødiske organisasjoner til å sørge for den tilsvarende valutaen. På denne måten stilte de utenlandske jødene frem til den 30.10.1941 ialt ca. 9.500.000 Dollar gratis til disposisjon.

I mellomtiden har SS-riksføreren, og sjefen for Det tyske politi, forbudt utvandringen av jødene, med henblikk på farene ved utvandring under krig og mulighetene i øst.

III. I stedet for utvandring gjelder nå evakuering av jødene østover som en annen løsningsmulighet, etter forutgående godkjenning av Føreren.

Disse aksjoner må dog kun anses som en nødløsning. Imidlertid samles det allerede her praktiske erfaringer som vil få stor betydning for den kommende sluttløsning på jødespørsmålet.

Sluttløsningen av det europeiske jødespørsmålet gjelder omkring 11 millioner jøder, som fordeler seg som følger på de enkelte land:

L A N D		ANTALL
A. Gamleriket		131.800
Østmark		43.700
Østområdene		420.000
Generalguvernement		2.284.000
Bialystok		400.000
Protektoratet Böhmen og Mähren		74.200
Estland	- fritt for jøder -	
Lettland		3.500
Litauen		34.000
Belgia		43.000
Danmark		5.600
Frankrike / okkupert område		165.000
uokkupert område		700.000
Grekenland		69.600
Nederland		160.800
Norge		1.300
B. Bulgaria		48.000
England		330.000
Finland		2.300
Irland		4.000
Italia, inkl. Sardinia		58.000
Albania		200
Kroatia		40.000
Portugal		3.000
Romania, inkl. Bessarabia		342.000
Sverige		8.000
Sveits		18.000
Serbia		10.000
Slovakia		88.000
Spania		6.000
Tyrkia (europeisk område)		55.500
Ungarn		742.800
Russland		5.000.000
Ukraina	2,994.684	
Hviterussland		
ekskl. Bialystok	446.484	
I alt: mer enn		11.000.000

De angitte jødetallene for de forskjellige utenlandske stater omhandler kun trosjøder, ettersom begrepene om jøder, i henhold til de rasebestemmende prinsipper, ennå ikke er etablert der. Behandlingen av problemet vil i enkelte land støte på problemer mht. den generelle holdning og mening – særlig i Ungarn og Romania. I Romania f.eks. kan jødene fortsatt kjøpe dokumenter som offisielt bevitner utenlandsk statstilhørighet.

Jødernes innflytelse på samtlige områder i Russland er kjent. I det europeiske området bor ca. 5 millioner, og i det asiatiske området nesten $\frac{1}{4}$ million jøder.

Fordelingen av jødernes yrkesmessige andel i det europeiske området av Russland er som følger:

I landbruket	9,1 %
På kontorer	14,8 %
I handelen	20,0 %
Ansatt i staten	23,4 %
I private foretak - Medisin, presse, teater osv.	32,7 %

Vha. tilsvarende ledelse, og i henhold til jødernes sluttløsning, skal jødene nå brukes til egnede arbeidsoppgaver i østområdene. I store arbeidskolonner, hvor kjønnene holdes atskilt, settes arbeidsføre jøder til veibygging. Sannsynligvis vil en stor del falle bort på grunn av naturlig forminskelse

Den gjenværende bestand vil måtte behandles tilsvarende, siden det her utvilsomt dreier seg om den mest motstandsdyktigste delen, som ved frigjøring må anses som en kimmecelle til en ny jødisk stamme (se historiens erfaring).

I forbindelse med den praktiske gjennomføringen av sluttløsningen saumfares Europa fra vest mot øst. Rikets område, inklusive protektoratet Böhmen og Mähren, må prioriteres, ikke minst av hensyn til spørsmålet om boliger og andre sosialpolitiske nødvendigheter.

De evakuerte jøder sendes fortløpende til transittgettoer, og transporteres derfra videre østover.

SS-overgruppefører H e y d r i c h bemerket, at en viktig forutsetning for gjennomføringen av evakueringen er å bestemme personkretsen som er aktuell for dette.

Det tas sikte på at jøder over 65 år ikke evakueres, men overføres til et aldersgetto – Theresienstadt er forhåndsbestemt.

Ved siden av disse aldersklasser – av ca. 280.000 jøder som befinner seg pr. 31.10.1941 i Altreich og i Østmark, er ca. 30 % over 65 år gammel – tas det imot jøder med alvorlige krigsskader og jøder med krigsdekorasjoner (EK I). Med denne

hensiktsmessige løsninger elimineres mange intervensjoner med ett slag.

Starten av de enkelte større evakueringsaksjoner vil til en stor grad være avhengig av den militære utviklingen. Mht. behandlingen av sluttløsningen i de europeiske områder som er okkupert, og under innflytelse av oss, ble det foreslått at de aktuelle saksbehandlere i utenriksdepartementet konfererer med ansvarlig referent hos sikkerhetspolitiet og SD.

I Slovakia og Kroatia er saken ikke lenger så vanskelig, ettersom de viktigste kjernespørsmålene i dette henseende allerede er blitt løst der. Også i Romania har regjeringen i mellomtiden innsatt en jødekommisjonær. For en ordning av spørsmålet i Ungarn er det nødvendig å oktrojere den ungarske regjering en rådgiver for jødespørsmål.

Med hensyn til en igangsettelse av forberedelsene til en ordning av problemet i Italia anser SS-overgruppefører H e y d r i c h det for hensiktsmessig å opprette kontakt med politisjefen.

I det okkuperte og det uokkuperte Frankrike vil registreringen av jødene, med henblikk på evakuering, etter all sannsynlighet kunne gjennomføres uten store vanskeligheter.

Understatssekretær L u t h e r meddelte i denne sammenheng, at en dyptgående behandling av dette problemet vil kunne medføre vanskeligheter i noen land, som for eksempel i de nordiske stater. Derfor ville det foreløpig være å anbefale å vente med

disse landene. Det lave jødeantallet i disse landene tatt i betraktning, vil dette uansett ikke bety noen vesentlig innskrenkning.

Derimot ser utenriksdepartementet ingen store hindringer sydøst og vest i Europa.

SS-gruppefører H o f m a n n har til hensikt å sende en medarbeider fra rase- og bosettingshovedkontoret til Ungarn, når sjefen for sikkerhetspolitiet og SD tar saken i angrep der. Det ble bestemt at medarbeideren fra rase- og bosettingshovedkontoret ikke skal være aktiv, og at han foreløpig skal utnevnes offisielt til politiattaché.

IV. I forbindelse med gjennomføringen av den endelige løsning skal Nürnberg-lovene på en måte danne basisen. En forutsetning for en fullstendig ordning av problemet er imidlertid også løsningen av blandingssekteskap- og bastardspørsmålet.

Med henblikk på et skriv fra sjefen for rikskontoret drøftet sjefen for sikkerhetspolitiet og SD deretter teoretisk følgende punkter:

1) Håndtering av bastarder av 1. grad.

Med henblikk på den endelige løsning av jødespørsmålet er bastarder av 1. grad likestilt med jøder.

Herav unntatt:

- a) bastarder av 1. grad som er gift med blodsekte tyskere, og som har fått barn (bastarder av 2. grad). Disse bastarder av 2. grad skal i hovedsak likestilles med tyskere.
- b) Bastarder av 1. grad som innenfor visse av livets områder hittil har blitt tildelt unntakstillatelser av partiets og statens høyeste instanser. Hvert enkelt tilfelle må kontrolleres, og det skal ikke utelukkes at avgjørelsen igjen kan falle i bastardens disfavør.

Forutsetning for en unntakstillatelse er alltid prinsipielle fortjenester som angjeldende bastard selv har gjort seg fortjent til (med andre ord ikke fortjenester fra den blodsekte tyske forelderen eller ektefellen).

For å forhindre enhver etterslekt, og for endelig å ordne opp i bastardproblemet, skal bastarder av 1. grad som skal unntas evakueringen, steriliseres. Steriliseringen er frivillig. Den er imidlertid en forutsetning for å kunne bli i riket. Den steriliserte "bastard" er deretter fri for alle restriksjoner som gjaldt inntil da.

2) Håndtering av bastarder av 2. grad.

Bastarder av 2. grad sorteres generelt under blodsekte tyskere – med unntak av følgende tilfeller, der bastarder av 2. grad likestilles med jøder:

- a) bastarden av 2. grad stammer fra et bastardekteskap (begge ektefeller er bastarder).
- b) rasemessig særdeles ugunstig fremtoning hos bastarden av 2. grad. Hans ytre fremtoning tilsier allerede at han må regnes som jøde.
- c) Særdeles dårlig politisk og politimessig bedømmelse av bastarden av 2. grad. Den indikerer at han føler og oppfører seg som en jøde.

Heller ikke ved slike tilfeller skal det gjøres unntak når bastarden av 2. grad er gift med en blodsekte tysker.

3) Ekteskap mellom heljøder og blodsekte tyskere.

I hvert enkelt tilfelle må det her vurderes om den jødiske parten skal evakueres, eller om vedkommende skal overføres til en aldersgetto, på grunn av effekten av et slikt tiltak overfor de tyske slektningene.

4) Ekteskap mellom bastarder av 1. grad og blodsekte tyskere.

- a) Barnløse.

Hvis ekteskapet er barnløst skal bastarden av 1. grad evakueres hhv. overføres til en aldersgetto (samme håndtering som ved ekteskap mellom heljøder og blodsekte tyskere - punkt 3).

b) Med barn.

Hvis ekteparet har barn (bastarder av 2. grad), og hvis disse likestilles med jøder, skal de evakueres hhv. overføres til en getto sammen med bastarden av 1. grad. Dersom disse barn likestilles med tyskere (regelen) skal de, og dermed også bastarden av 1. grad, unntas evakuering.

5) Ekteskap mellom bastarder av 1. grad og bastarder av 1 grad og jøder.

Ved slike ekteskap (inklusive barn) skal samtlige parter håndteres som jøder og dermed evakueres hhv. overføres til en aldersgetto.

6) Ekteskap mellom bastarder av 1. grad og bastarder av 2. grad.

Begge ektefeller skal, uten hensyn til om de har barn eller ikke, evakueres hhv. overføres til en aldersgetto, fordi eventuelle barn som regel har en rasemessig sterkere jødisk blodsandel enn jødiske bastarder av 2. grad.

SS-gruppefører H o f m a n n mener at sterilisering må benyttes i stort omfang, ettersom bastarder, som får valget mellom å evakueres eller å la seg

sterilisere, heller vil la seg sterilisere.

Statssekretær dr. S t u c k a r t slo fast at den praktiske gjennomføringen av de nettopp meddelte løsningsmulighetene for en ordning av blandingsekteskaps- og bastardspørsmålene i denne form ville medføre et uendelig administrasjonsarbeid. For i alle fall å forholde seg til de biologiske fakta foreslo dr. S t u c k a r t å foreta tvangssterilisering.

For å forenkle problemet med blandingsekteskap bør det dessuten vurderes muligheter som fører til at lovgiveren omtrent sier: "Disse ekteskap er oppløst".

Med hensyn til spørsmålet om virkningene av jødeevakueringen på næringslivet forklarte statssekretær N e u m a n n at jødene som for tiden står i jobb hos bedrifter som er viktige for krigen, ikke kunne evakueres så lenge det ikke fantes noen erstatning.

SS-overgruppefører H e y d r i c h henviste til at disse jøder, i henhold til hans retningslinjer for gjennomføringen av den pågående evakueringsaksjonen, uansett ikke ville bli evakuert.

Statssekretær dr. B ü h l e r slo fast, at generalguvernøren ville hilse det velkommen, hvis arbeidet med den endelige løsning av dette spørsmålet ble startet i generalguvernørens område, ettersom transportproblemet ikke spiller noen overordnet

rolle her, og arbeidsinnsatsmessige grunner ikke ville hindre aksjonens forløp. Jødene bør fjernes så fort som mulig fra generalguvernørens område. Nettopp der representerer de som epidemibærere en eminent fare, og dessuten sørger de med sin vedvarende smughandel for uorden i landets økonomiske struktur. Av de i alt ca. 2 ½ millioner jøder er dessuten et flertall av alle tilfeller arbeidsudyktig.

Statssekretær dr. B ü h l e r slo videre hen fast at ansvaret for løsningen av jødespørsmålet i generalguvernørens område ligger hos sjefen for sikkerhetspolitiet og SD, og at dennes oppgaver støttes av myndighetene i generalguvernørens område. Han hadde kun ett ønske, og det var å få løst jødespørsmålet i hans område så fort som mulig.

Avslutningsvis ble de forskjellige typer av løsningsmuligheter diskutert, og så vel gauleiter dr. M e y e r som også statssekretær dr. B ü h l e r var av den mening, at visse forberedende arbeider i forbindelse med den endelige løsningen skulle gjennomføres direkte i de angjeldende områdene. Imidlertid måtte man unngå å vekke uro i befolkningen.

Sjefen for sikkerhetspolitiet og SD avsluttet møtet idet han ba om at møtedeltagerne måtte støtte ham under gjennomføringen av løsningsarbeidene.